

[Niels Helveg Petersen.]

kurstab. Den høje rente i byggeriet er en svær belastning for huslejerne og har været det i en årrække, hvilket oppositionen let springer over. Men hvis der ved ændringer af den art, som her er antydnet, blev skabt grundlag for en varig balance mellem udbud og efterspørgsel af obligationer, så tror jeg, vi havde nået noget mere væsentligt i vor boligpolitik og i vor økonomiske politik.

Det andet mere fundamentale område i den økonomiske politik, vi skal diskutere, er kapitaldannelsen og opsparingen, og vi må diskutere det ud fra flere synspunkter. Der sker i disse år en stærk kapitalkoncentration i færre og større virksomheder. Denne udvikling vil efter alt at dømme tage fart i de kommende år. Økonomisk magt samles på færre og færre hænder, og det vil være rigtigt at overveje kapitaldannelsen også ud fra den synsvinkel, at det offentlige må skabe sig en medindflydelse på kapitaldannelsen for at danne en modvægt mod stærk privat kapitalkoncentration. Samtidig er kapitaldannelsen og opsparingen for lille til at klare det øgede kapitalbehov, ikke mindst inden for den teknisk avancerede industri. Denne industri har stærkt voksende udgifter til produktudvikling for at holde sig konkurrencedygtig.

Endelig er det nok en overvejelse værd, om der gennem former for en offentlig medindflydelse på kapitaldannelse og kapitalanvendelse kan danne sig en ny basis for indkomstpoltik. Meget ofte støder indkomstpoltiske bestræbelser jo an imod frygt i store befolkningsgrupper for, at tilbageholdenhed fra deres side kun vil føre til større gevinster for nogle enkelte kapital ejere. Der er således både principielle og økonomiske argumenter for at drøfte dette spørgsmål meget grundigt, og det er glædeligt, at regeringen har erklæret sig villig til at overveje alle forslag, der kan bidrage til at øge den samlede opsparing i samfundet.

Det, der især kan blive grund til at diskutere, er, hvordan midlerne til offentlige fonds skal tilvejebringes, og hvorledes mid-

lerne skal genplaceres. Ledende oppositionspolitikere har haft travlt med at fortælle, hvor alvorlig situationen var, og hvor galt alt stod til. De har ikke haft særlig travlt med at fortælle, hvad de selv ønsker gjort, hvad de selv mener kan løse de øjeblikkelige problemer med vores betalingsbalance og den høje rente, og de har heller ikke haft travlt med at fortælle, at følgerne af den politik, som oppositionen har anbefalet, ville have været et endnu større underskud på betalingsbalancen og højere rente. En mindre stram finanspolitik ville have fået det resultat.

En genindførelse af obligationsrationeringen er ingen løsning. Den løser ikke det grundlæggende problem. Socialdemokratiet har talt for en udvidet rentedifferentiering. I forvejen kender vi til rentedifferentiering. Vi har den i rentesikringsordningen for det sociale byggeri. Vi har den i skibskreditordningen og i egnsudviklingen, men de områder, hvor vi arbejder med andre rentesatser, er enten klart afgrænsede eller af mindre betydning i det samlede billede.

Anderledes ville det derimod se ud, hvis vi f. eks. skulle indføre særlige lavrentefordele for eksportindustrien. Det ville være rart at få at vide, hvad socialdemokratiet egentlig ønsker på dette område. Det grundlag, man har givet offentligheden at vurdere sine ønsker på, giver ikke mig nogen tro på, at der er en farbar vej her; dels vil der blive tale om en faktisk eksportpræmiering i strid med vore internationale aftaler, dels ville det kun medføre, at eksportindustrien vil belaste det danske lånemarked endnu hårdere end hidtil og flytte sin låntagning fra udlandet og hjem. Det var jo det, der skete i foråret, og den slags pludselige ændringer i kreditmønstret har ikke nogen heldig indflydelse på vore valutareserver. Hverken obligationsrationering eller rentedifferentiering løser noget problem, det vil tværtimod på visse punkter kunne gøre det vanskeligere at løse de grundlæggende problemer.

Dertil kommer i spørgsmålet om rente-